

MALİ BİLGİ NOTU

MART
2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	17,3	17,5	19,6
Büyüme	%	4,8	-1,6	4,0
Nüfus	Milyon Kişi	19,1	19,7	20,2
Kişi Başı Gelir	USD	906	890	966
Enflasyon	%	-3,3	0,7	3,9
İşsizlik Oranı	%	7,2	9,5	8,7
Cari Denge / GSYH	%	-7,5	-0,2	-5,3
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-1,7	-5,9	-3,9
İhracat	Milyar USD	4,9	5,1	-
İthalat	Milyar USD	4,3	4,6	-

Kaynak: IMF KEG Ekim 21, Fitch Connect, Trademap

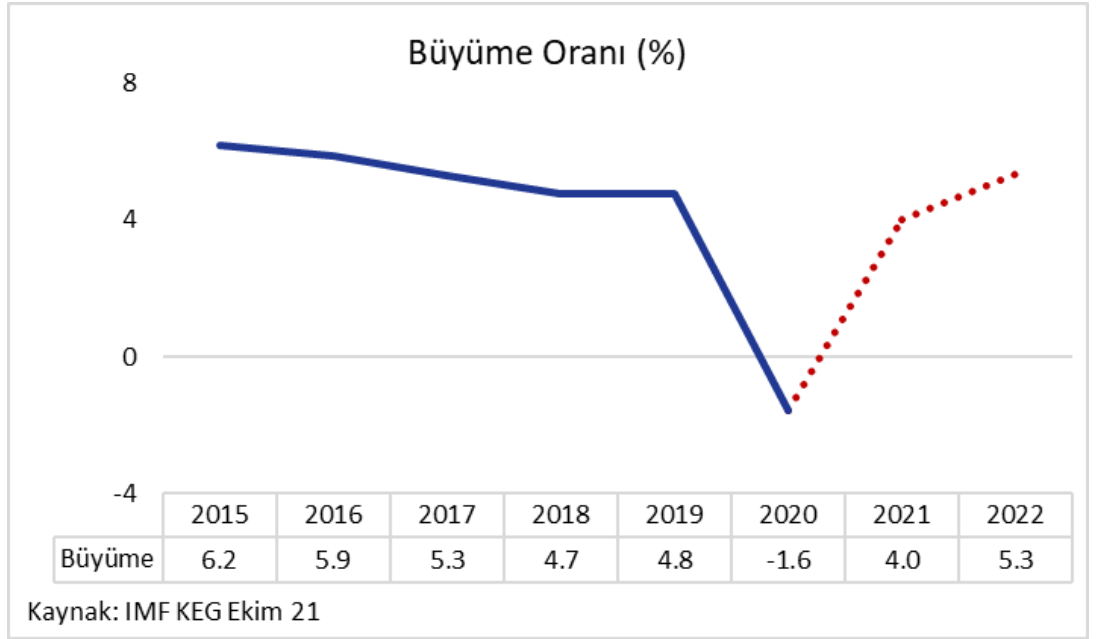

1. MALİ EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

- Mali Cumhuriyeti, geçmişte üç farklı Batı Afrika imparatorluğunun bir parçası olarak tarihte yer almıştır. Bu imparatorluklar Gana İmparatorluğu, Mali İmparatorluğu ve Songhay İmparatorluklarıdır. 19. yüzyılın sonuna doğru Mali, Fransız idaresi altına alınmış ancak, 1959 yılında Mali Federasyonu olarak bağımsızlığını kazanmıştır. Bir yıl sonra 22 Eylül 1960 tarihinde ise bağımsız Mali devleti olmuştur. Mali bağımsızlığını ilan edinceye kadar Fransız Sudan'ı olarak bilinen bir sömürge ülkesi olarak kalmıştır.
- 2021 IMF tahminlerine göre Mali'nin nüfusu 20,2 milyondur. Nüfusun %70'inden fazlası Nijer ve Senegal nehirlerine yakın verimli alanlarda yerleşiktir. Nüfusun %47,8'i 0-14 yaş grubunda %49,2'si 15-64 yaş grubunda, %3'ü ise 65 yaş ve üzeri grubunda yer almaktadır. Nüfusun %64'ü kırsal kesimde, %36'sı ise kentlerde yaşamaktadır. Ortalama yaşam süresi dünya ortalamasının çok altında olup, 53,06 yıldır.
- Mali, madencilik sektörü açısından oldukça verimli bir ülkedir. Ülkede çıkarılan madenler içerisinde altın en önemli yeri tutmaktadır. Mali altın üretimi açısından Afrika'nın ilk üç ülkesi arasında yer almaktadır. Mali'nin altın üretimi yıllık 50-60 ton civarındadır. Ülkedeki en önemli altın yatakları Sadiola, Syama, Morila, Yatela ve Kayes bölgelerinde bulunmaktadır. Ülkede keşfedilmiş fakat henüz çıkarılmayan altın yatakları da söz konusudur. Altının tek başına Mali GSYİH'sına katkısı %10 civarındadır. Yeni bulunan altın yatakları ile Mali'nin üretiminin daha da artış göstermesi beklenmektedir. Diğer çıkarılan önemli madenler ise fosfat, kaolin, tuz, kireçtaşı ve uranyumdur. Mali'de henüz çıkarılmayan fakat önemli miktarlarda varlığı tesbit edilen madenler ise boksit, demir, manganez, kalay ve bakırdır. Altın Mali'de madencilik sektöründe elde edilen değer yaklaşık %80'ine sahiptir.
- Mali'de elektrik enerjisi üretimini kendi iç kaynakları ile karşılamakta olup, üretimi 2,2 milyar Kws'ın üzerindedir. Elektrik enerjisi üretiminin %67,8'i petrol ve doğalgaz santrallerinden, %31,2'si de hidroelektrik santrallerinden sağlanmaktadır. Ülkede petrol ve doğalgaz üretimi ise bulunmamaktadır.
- Mali, ekonomisinin şeffaflığıyla ön plana çıkmaktadır. Ülkede 1992 yılından itibaren çok çeşitli ekonomik programlar uygulamaktadır. Uygulanan bu programlar ile ekonominin liberalizasyonunda önemli ilerlemeler sağlanmış, makroekonomik dengesizlikler azaltılmış ve sürdürülebilir ekonomik gelişmenin sağlanması için gerekli koşulların oluşturulmasına çalışılmıştır.

- Ekonomik gelişme açısından belirli bir ivme yakalamış olmakla birlikte Mali, halen dünyanın en geri kalmış ve fakir ülkelerinden birisidir. Ülkede 2019 yılında 17,3 milyar dolar olan GSYİH'nın, 2020 yılında 17,5 milyar dolara yükseldiği tahmin edilmekte olup, GSYİH'nin artırılmasına çalışılmaktadır. Kişi başına düşen GSYİH ise oldukça düşük olup 900 dolar civarındadır. Kişi başına düşen GSYİH açısından dünyanın en fakir 10 ülkesi arasında yer alan Mali, ekonomik açıdan başta yoksulluk olmak üzere işsizlik ve yetersiz altyapısı ile ön plana çıkmaktadır.
- Pandemiden önceki süreçte ortalama %5,5 civarında büyüme yakalayan Mali ekonomisi, 2020 yılında pandemi etkisiyle %1,6 küçülürken 2021 yılında pandeminin etkisinin azalmasıyla birlikte %4 civarında büyüme kaydetmiştir. 2022 yılında itibaren ise %5 civarında bir büyüme patikasına girmesi beklenmektedir.

2. SWOT ANALİZİ (FITC)

Güçlü Yanlar

- Mali, Euro'ya sabitlenmesi nedeniyle para birimi istikrarını sağlayan Union Economique et Monétaire Ouest Africa'nın bir üyesidir. Bu durum enflasyonun düşük tutulmasına yardımcı olmaktadır.
- Ülke önemli maden kaynaklarından yararlanmaktadır ve büyüyen altın madenciliği sektörü yatırım çekmeye ve bir döviz kaynağı sağlamaya devam edecektir.

Zayıf Yanlar

- Mali'nin ekonomisi, madencilik ve tarım gibi birincil sektörlere bağımlıdır ve bu durum ülkeyi dışsal şoklara maruz bırakmaktadır.
- Eksik fiziki altyapı ikincil endüstrilerin gelişimini kısıtlamaya devam edecektir.
- Ülkenin büyük bölümünde zayıf güvenlik, yatırımları kısıtlamaya devam edecek.

Fırsatlar:

- Mali'de üretime getirilebilecek çok sayıda kullanılmayan ekilebilir arazi bulunurken, ekili arazilerde verimlilik nispeten küçük miktarlarda yatırımla artırılabilir.
- Hükümet, zamanla üretkenliği artıracak sermaye harcamalarına öncelik veriyor.
- Yenilenebilir enerji yatırımlarının son yıllarda hız kazanması, nihayetinde ülkedeki elektrik tedarik eksikliğinin giderilmesine yardımcı olabilir.

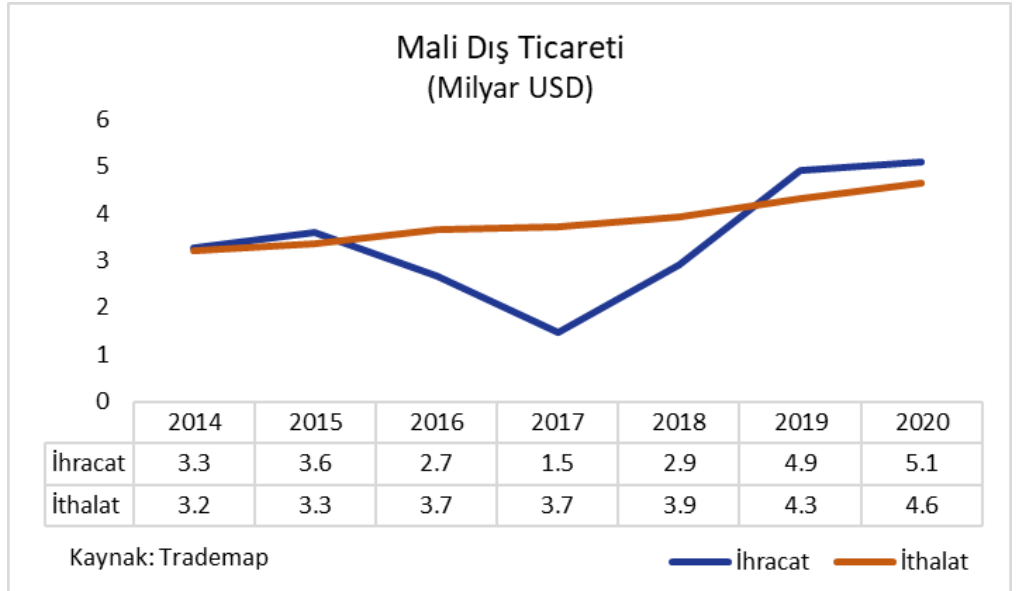
Tehditler:

- Küçük ölçekli tarıma bağımlılık, ekonomiyi (özellikle çiftçi gelirlerini) iklim koşullarındaki değişimlere karşı savunmasız bırakmaktadır.
- 2020 ve 2021'deki darbeler, uluslararası ortaklarla siyasi ilişkilerin zayıflamasına yol açtı ve bu, ilişkiler daha da kötüleşirse ekonomik iş birliğini baltalayabilir.
- Güvensizlik keskin bir şekilde kötüleşebilir ve bu da özel tüketimi, ihracatı ve yatırımı olumsuz etkileyebilir.
- Artan kamu borç yükü, mali sürdürülebilirlik için artan riskler sunmaktadır.

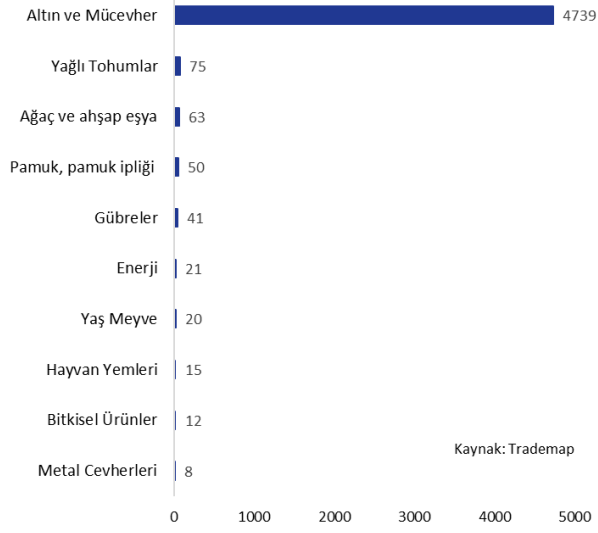

3. DIŞ TİCARETİ

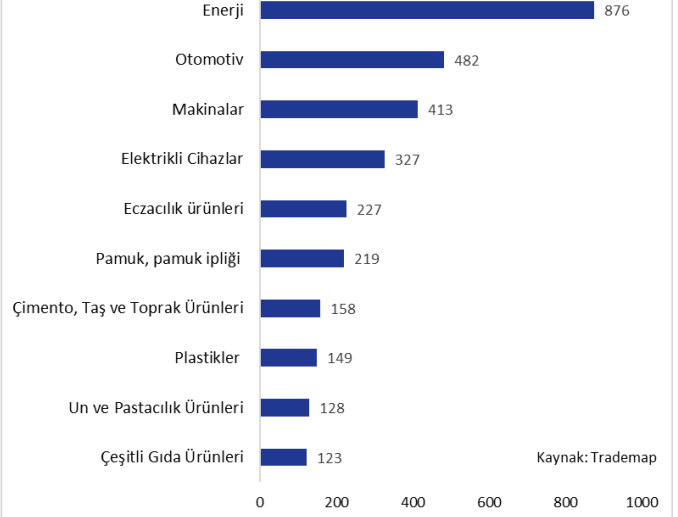
- Mali'nin ihracatı son beş yıldı %91 artarak 2020 yılında 5,1 milyar USD olarak gerçekleőirken ithalatı ise aynı dönemde %26 artarak 4,6 milyar USD seviyesine yükseldi. Bu dönemde ihracatın artıőında ihracatının yaklaşık %90'ını oluőturan ham altın büyük oranda belirleyici oldu. İthalatın yükselmesinde ise otomotiv, makine ve pamuk ithalatının yükselmesi belirleyici etki yaratmıőtır.
- Mali ihracatında BAE toplam ihracatın yaklaşık %58'ini oluőtururken, BAE'yi İsviçre, Avustralya, in ve Burkina Faso izlemektedir. İthalat tarafında ise Senegal %18'lik payla ilk sırada yer alırken, Fildiő Sahili %14, in %10, Fransa %9 ve BAE %5 payla Senegal'i takip etmektedir. Türkiye, Mali'nin en çok ihracat yaptığı 17. en çok ithalat yaptığı 16. lkedir.
- Mali'nin ihracatında ham altın toplam ihracatın yaklaşık %90'ını oluőtururken, altını takiben yağlı tohumlar, ahőap ve ağaç ürünleri ile pamuk Mali'nin en çok ihracat yaptığı sektörler olarak öne çıkmaktadır. İthalat tarafında ise enerji, otomotiv ve makine toplam ithalatın %40'ını oluőtururken, bu sektörleri elektrikli cihazlar ve eczacılık ürünleri ithalatı takip etmektedir.

Mali İhracatı (2020, Milyon USD)

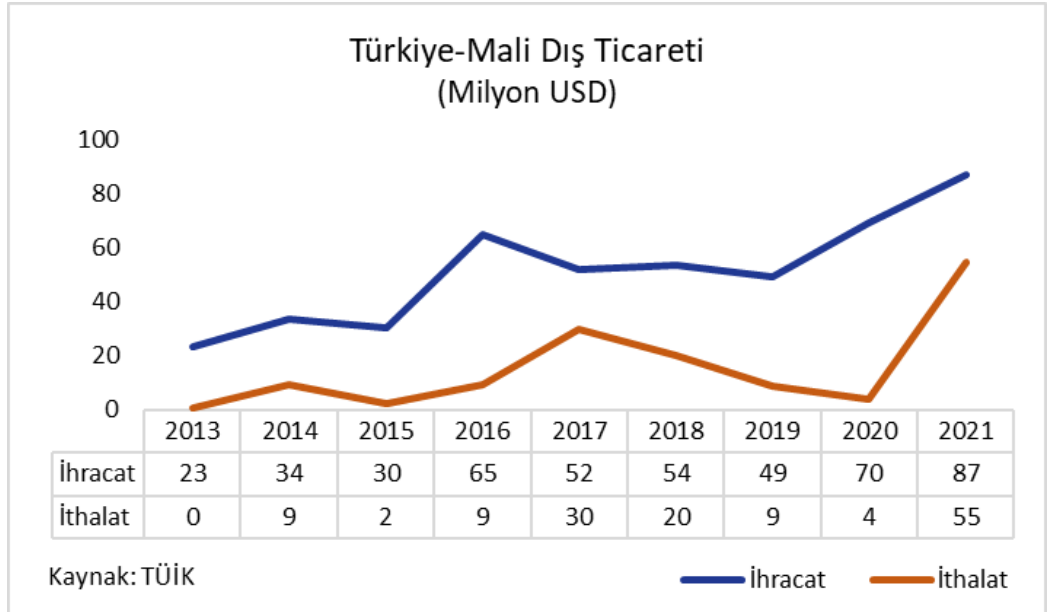

Mali İthalatı (2020, Milyon USD)

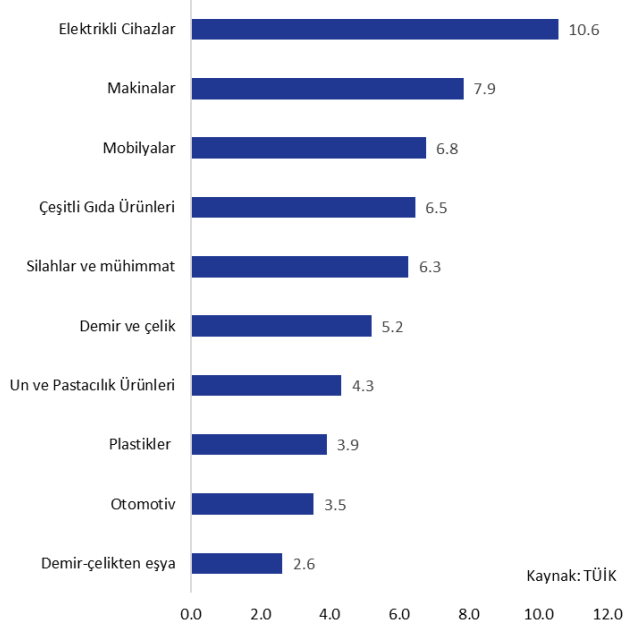

4. TÜRKİYE- MALİ TİCARETİ

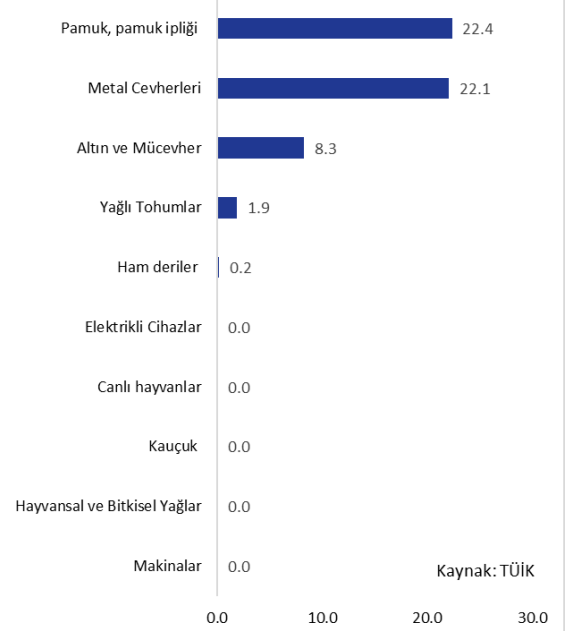
- Türkiye ile Mali arasındaki ticarete genellikle Türkiye net ihracatçı konumundadır. Türkiye'nin Mali'ye ihracatı son beş yılda %34 artarak 2021'de 87 milyon USD seviyesine yükselerek rekor seviyeye ulaşmıştır. Aynı dönemde, Türkiye'nin Mali'den ithalatı ise %500 artışla 55 milyon USD ile rekor düzeye yükselmiştir.
- 2021 yılında Türkiye'nin Mali'ye ihracatı 2020'ye göre %25 artarken, Türkiye'nin Mali'den ithalatı ise %1300 yükselmiştir. Mali'den ithalatın 2021 yılında sert yükselmesinde bu ülkeden yapılan pamuk ithalatının yükselmesi etkili olmuştur.
- Son 5 yılda Türkiye'nin Mali'ye ihracatının artmasında demir-çelik, savunma sanayi, mobilya ve çimento ihracatlarının yükselmesi etkili oldu. Türkiye'nin Mali'ye ihracatında elektrikli cihazlar, makineler ve mobilya toplam ihracatın yaklaşık üçte birini oluşturmaktadır. Türkiye'nin Mali'den ithalatında ise pamuk, metal cevherleri ve altın Mali'den yapılan ithalatın %96'sını oluşturmaktadır.

Türkiye'nin Mali'ye İhracatı (ÖTS, Milyon USD)

Türkiye'nin Mali'den İthalatı (ÖTS, Milyon USD)

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr